

Rapport

Datum: 23 maart 2006

Rapportnummer: 2006/107

Klacht

Verzoekster klaagt over de wijze waarop twee ambtenaren van het regionale politiekorps Zeeland haar op 29 oktober 2002 hebben bejegend. Verzoekster klaagt er hierbij met name over dat beide politieambtenaren zich niet voorstelden, dat de ene politieambtenaar haar zei dat hij niet met "hé" wenste te worden aangesproken, dat deze politieambtenaar later zei dat zij haar paarden en varkens in de wei maar op een dergelijke manier moest aanspreken, en dat de andere politieambtenaar haar vroeg wat zij daar deed en waar zij zich mee bemoeide.

Ook klaagt verzoekster erover dat de korpsbeheerder zich heeft onthouden van het geven van een oordeel over haar klacht over het voorgaande. Verzoekster klaagt er hierbij met name over dat zij en de beide politieambtenaren niet zijn gehoord alvorens de korpsbeheerder de klacht heeft afgedaan.

Verder klaagt verzoekster erover dat de korpsbeheerder haar klacht van 3 november 2002 pas op 2 juli 2004 heeft afgedaan.

Beoordeling

I. Algemeen

Verzoekster, haar echtgenoot, hun zoon X en hun schoondochter Y stoorden zich op 28 oktober 2002 aan rookontwikkeling die ontstond toen een buurvrouw, mevrouw K., snoeihout verbrandde in een kacheltje in haar tuin. Toen zij mevrouw K. aansprakten over de rookontwikkeling, is er onenigheid ontstaan. Op een gegeven moment zijn drie politieambtenaren - P5, P12 en P13 - ter plaatse gekomen. Mevrouw K. heeft bij deze politieambtenaren direct aangifte gedaan tegen verzoeksters echtgenoot en zoon wegens huisvredebreuk. Volgens mevrouw K. waren verzoeksters echtgenoot en zoon tegen haar wil haar erf opgekomen. Verzoeksters echtgenoot zou mevrouw K. hierbij hebben vastgepakt en opzij geduwd. Ook zou hij het vuurtje in de kachel hebben uitgemaakt. Volgens mevrouw K. had verzoeksters echtgenoot bij dit alles misbruik gemaakt van zijn positie als politieambtenaar (hij was destijds werkzaam bij het regionale politiekorps Zeeland). Zo zou verzoeksters echtgenoot onder meer hebben bedreigd proces-verbaal op te maken wegens het verbranden van het snoeihout.

Op 29 oktober 2002 bezochten P12 en P13 mevrouw K. weer in haar woning. Toen verzoekster P12 en P13 zag lopen, sprak zij hen aan. Hierop zijn P12 en P13 binnengekomen en hebben zij met X en Y gesproken.

II. Ten aanzien van de bejegening door twee politieambtenaren

1. Verzoekster klaagt over de wijze waarop twee ambtenaren van het regionale politiekorps Zeeland - de heren P12 en P13 - haar op 29 oktober 2002 hebben bejegend. Verzoekster klaagt er hierbij met name over dat beide politieambtenaren zich niet voorstelden, dat P12 haar zei dat hij niet met "hé" wenste te worden aangesproken, dat P12 later zei dat zij haar paarden en varkens in de wei maar op een dergelijke manier moest aanspreken, en dat P13 haar vroeg wat zij daar deed en waar zij zich mee bemoeide.

2. Overeenkomstig het advies van de klachtencommissie van het regionale politiekorps Zeeland, liet de korpsbeheerder verzoekster bij brief van 2 juli 2004 weten geen oordeel te kunnen geven over de klacht omdat het achteraf niet mogelijk was de feitelijke gang van zaken vast te stellen.

Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman deelde de korpsbeheerder mee geen reden te hebben van deze beslissing af te wijken.

3.1. De twee betrokken politieambtenaren is tijdens de interne klachtprocedure van de politie niet gevraagd naar hun visie op de klacht. Ook zijn er geen andere stukken - zoals bijvoorbeeld mutaties - voorhanden waarin de politie heeft vastgelegd hoe het contact met verzoekster op 29 oktober 2002 is verlopen.

3.2. Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman bleek het niet mogelijk een verklaring op te nemen van politieambtenaar P13.

3.3. Politieambtenaar P12 heeft op 5 januari 2005 verklaard dat hij en P13 op 29 oktober 2002 naar de voordeur van de overbuurvrouw liepen toen verzoekster zoiets had geroepen als "kennelijk hebben jullie nu wel tijd". Het zou goed kunnen dat verzoekster hem en P13 met "hé" had aangesproken. Als dit inderdaad het geval was geweest, dacht hij echter niet dat hij hierop zou hebben gereageerd door te zeggen dat hij daarvan niet gediend was. Hij zou het waarschijnlijk hebben genegeerd, aldus P12, die tevens verklaarde dat hij en P13 die dag in uniform waren gekleed.

Ook verklaarde P12 dat hij zich niet goed kon voorstellen dat hij zich destijds niet had voorgesteld, aangezien hij dit normaliter altijd doet. Hij wist zeker dat verzoekster, haar zoon X en schoondochter Y hem niet naar zijn naam of legitimatiebewijs hadden gevraagd. Verder ontkende P12 dat hij tegen verzoekster had gezegd dat zij haar paarden en varkens in de wei maar met "hé" moest aanspreken, en ook P13 had niet iets dergelijks gezegd. Voorts had P13 volgens P12 niet aan verzoekster gevraagd waarom zij daar was en waar zij zich mee bemoeide.

Voor zover P12 zich dit kon herinneren, had hij verzoekster op 29 oktober 2002 voor het eerst gesproken en wist hij van tevoren niet wie zij was. Wel had hij de dag ervoor van de overbuurvrouw gehoord dat X de zoon van een politieambtenaar was. Op 29 oktober 2002

legde hij de link dat als verzoekster de moeder van X was, zij dus (waarschijnlijk) de echtgenote moest zijn van die politieambtenaar.

4. In reactie op de verklaring van P12 deelde verzoekster mee dat deze verklaring bol staat van de onwaarheden. Volgens verzoekster heeft P12 wel degelijk gezegd dat zij haar paarden en varkens in de wei maar met "hé" moest aanspreken. Dit was gebeurd in de woonkamer, toen zij in aanwezigheid van haar zoon en schoondochter P12 aansprak over wat buiten was gebeurd. Verder raakte P12's opmerking dat hij voor 29 oktober 2002 niet met haar had gesproken en dat hij niet wist wie zij was, volgens verzoekster kant noch wal. Dit omdat P12 werkzaam is bij de - kleine - basiseenheid waarvan verzoeksters echtgenoot enkele jaren geleden - toen P12 daar ook al werkte - enige tijd chef is geweest. Bij die basiseenheid kende iedereen elkaar destijds, aldus verzoekster.

5. Verzoeksters zoon X verklaarde op 10 maart 2005 dat hij op 29 oktober 2002 achter zijn moeder aan naar buiten liep toen P12 en P13 bij de overbuurvrouw vandaan kwamen. Zijn moeder sprak de politieambtenaren aan met "hallo meneer" of "hé meneer". Toen P12 en P13 hier niet op reageerden - terwijl ze dit volgens X wel hoorden - riep zijn moeder "hé". Hierop kwamen P12 en P13 alsnog naar hen toe. Ze stelden zich niet voor. Overigens kende hij hen allebei bij naam omdat zijn vader vroeger een leidinggevende functie had bij de politie in het betreffende gebied. Verder kende hij P13 omdat deze een bijbaan had bij een bedrijf waar hij zelf ook had gewerkt, aldus X, die hieraan toevoegde dat hij vond dat P12 en P13 zich vanaf het begin heel onbeleefd en arrogant opstelden tegenover hem en zijn familie. Op een gegeven moment vroeg zijn moeder de politieambtenaren onder meer of het niet wat normaler kon. Er werd toen zoiets geantwoord als "ga maar verder met behangen, je hebt hier niets te zoeken". Ook zei één van de politieambtenaren over het feit dat zijn moeder hen eerder met "hé" had aangesproken dat ze haar paarden en varkens in de wei maar zo moest aanspreken.

Verzoeksters schoondochter Y verklaarde op 10 maart 2005 dat ze destijds niet heeft kunnen horen wat er buiten was gezegd. Verder sloot ze zich aan bij de verklaring van X over hetgeen er binnen was gezegd. Volgens Y gedroegen de beide politieambtenaren zich erg arrogant, vooral in de richting van haar schoonmoeder.

Wat betreft het zich voorstellen

6.1. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat bestuursorganen burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen.

6.2. In artikel 2 van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar (zie Achtergrond, onder 1.), is een politieambtenaar in uniform gehouden zich, daarnaar gevraagd, te legitimeren met het legitimatiebewijs dat aan hem is verstrekt.

7. In dit geval waren P12 en P13 in uniform gekleed. Verzoekster noch haar zoon of schoondochter hebben gevraagd of de politieambtenaren zich wilden legitimeren. Onder deze omstandigheden waren P12 en P13 niet verplicht zich uit eigen beweging te legitimeren. Verder bestaat er geen wettelijke verplichting voor politieambtenaren om in contacten met burgers hun naam te noemen. Ook overigens is de Nationale ombudsman van oordeel dat de politieambtenaren, voor zover zij zich inderdaad niet hebben voorgesteld, hiermee niet in strijd met het vereiste van correcte bejegening hebben gehandeld.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Wat betreft de gemaakte opmerkingen

8. Zoals onder 6. staat vermeld, houdt het vereiste van correcte bejegening onder meer in dat bestuursorganen burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen. Zo dienen politieambtenaren zich in contacten met burgers te onthouden van het maken van onbetamelijke opmerkingen.

9. Indien P12 inderdaad heeft zich gezegd dat hij niet met "hé" wenste te worden aangesproken, ziet de Nationale ombudsman geen reden het maken van deze opmerking af te keuren. Het is immers voorstelbaar dat mensen het niet prettig vinden met "hé" te worden aangesproken door iemand die hun aandacht wil trekken. Er is op dit punt niet gehandeld in strijd met het vereiste van correcte bejegening.

In zoverre is de onderzochte gedraging op dit punt behoorlijk.

10. Wat betreft de opmerking dat verzoekster haar paarden en varkens in de wei maar met "hé" moest aanspreken, en wat betreft de vraag aan verzoekster waar zij zich mee bemoeide, overweegt de Nationale ombudsman het volgende. De verklaringen van verzoekster, haar zoon X en schoondochter Y staan op dit punt tegenover de verklaring van P12. Nu de verklaringen van X, Y, en P12 pas enkele jaren nadat het voorval plaatsvond zijn afgelegd, ziet de Nationale ombudsman geen reden om aan de ene verklaring meer gewicht toe te kennen dan aan de andere. Hierbij is tevens van belang dat van P13 geen verklaring kon worden opgenomen.

Om die reden zal de Nationale ombudsman zich op dit punt onthouden van het geven van een oordeel over de klacht. Overigens merkt de Nationale ombudsman op dat, indien een dergelijke opmerking is gemaakt, dit in strijd is met het vereiste van correcte bejegening.

III. Ten aanzien van het oordeel van de korpsbeheerder

1. Ook klaagt verzoekster erover dat de korpsbeheerder zich heeft onthouden van het geven van een oordeel over haar klacht over het voorgaande. Verzoekster klaagt er hierbij met name over dat zij en de beide politieambtenaren niet zijn gehoord alvorens de

korpsbeheerder de klacht heeft afgedaan.

2.1. Het vereiste van hoor en wederhoor houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van een handeling of beslissing betrokkenen die daarbij een belang hebben in staat stellen te worden gehoord. Bij de behandeling van klachten betreft dit zowel de klager als degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft.

Van het horen van de klager kan alleen worden afgezien indien de klacht kennelijk ongegrond is dan wel indien de klager heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord.

2.2. Het vereiste van hoor en wederhoor is vastgelegd in de artikelen 19 en 20 van de Klachtenregeling politiekorps Zeeland, zoals dit luidde ten tijde van de gedraging waarover verzoekster heeft geklaagd (zie Achtergrond, onder 2.). In artikel 19 staat vermeld dat de klager en de betrokken ambtenaren in de gelegenheid worden gesteld een nadere toelichting te geven naar aanleiding van de klacht, terwijl in artikel 20 is bepaald dat de ambtenaar over wie wordt geklaagd in de gelegenheid wordt gesteld zijn zienswijze over de klacht te geven.

3. Vast staat dat verzoekster, politieambtenaren P12 en P13 niet zijn gehoord voordat de korpsbeheerder de klacht heeft afgedaan. Ook overigens zijn er geen stukken - zoals bijvoorbeeld mutaties - voorhanden waarin de zienswijze van P12 en P13 over het gebeurde is vastgelegd.

4. De klachtencommissie van het regionale politiekorps heeft wat betreft de bejegening door P12 en P13 in haar advies aan de korpsbeheerder vermeld dat het achteraf niet mogelijk was de feitelijke gang van zaken vast te stellen. Op grond van dit advies heeft de korpsbeheerder verzoekster op 2 juli 2004 laten weten geen oordeel te geven op dit punt van de klacht.

5. Door P12 en P13 niet te (laten) horen alvorens de klacht af te doen, heeft de korpsbeheerder een voor de hand liggende mogelijkheid om opheldering te krijgen over de feitelijke gang van zaken op 29 oktober 2002, niet benut. Zeker nu er ook geen andere stukken voorhanden zijn waarin de zienswijze van P12 en P13 is vastgelegd, is dit niet juist. Verder had verzoekster in de gelegenheid moeten worden gesteld om te worden gehoord. Voor zover het niet (laten) horen van verzoekster, P12 en P13 ertoe heeft geleid dat de korpsbeheerder zich op 2 juli 2004 heeft onthouden van het geven van een oordeel over de klacht, is de Nationale ombudsman van oordeel dat de korpsbeheerder heeft gehandeld in strijd met het vereiste van hoor en wederhoor.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

IV. Ten aanzien van de duur van de klachtbehandeling

1. Verder klaagt verzoekster erover dat de korpsbeheerder haar klacht van 3 november 2002 pas op 2 juli 2004 heeft afgedaan. Verzoekster stelt hierbij dat de korpsbeheerder de behandeling van haar klacht ten onrechte met een beroep op artikel 13 van de Klachtenregeling politiekorps Zeeland heeft opgeschort. Ook stelt verzoekster dat toen haar klacht alsnog werd behandeld, dit te traag is gebeurd.

2.1. Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat bestuursorganen slagvaardig en met voldoende snelheid optreden.

2.2. Uit hetgeen in artikel 9 van de destijds van kracht zijnde Klachtenregeling politiekorps Zeeland (zie Achtergrond, onder 2.) staat vermeld, volgt dat de termijn voor klachtafhandeling maximaal veertien weken bedraagt in de gevallen waarin de klachtencommissie advies uitbrengt over de zaak.

2.3. In artikel 13 van deze Klachtenregeling (zie Achtergrond, onder 2.) staat vermeld dat de klachtbehandeling wordt opgeschort indien met betrekking tot de gedraging waarover wordt geklaagd, aangifte is gedaan of een klacht bij de hoofdofficier van justitie is ingediend, dan wel een procedure bij een rechterlijke instantie aanhangig is. De opschorting geldt zolang op die aangifte of klacht, respectievelijk in die procedure nog niet onherroepelijk is beslist.

3. Verzoekster heeft haar klacht bij brief van 3 november 2002 ingediend bij de politie. Deze klacht had niet alleen betrekking op de wijze waarop P12 en P13 haar op 29 oktober 2002 hadden bejegend, maar ook op het feit dat de politie op 28 oktober 2002 wel uitgebreid met mevrouw K. had gesproken, maar geen verklaring had opgenomen van verzoekster en haar familieleden. Toen mevrouw K. op 28 oktober 2002 met de politie sprak, heeft zij onder meer aangifte gedaan tegen verzoeksters echtgenoot. Hierbij stelde mevrouw K. dat verzoeksters echtgenoot misbruik had gemaakt van zijn positie als politieambtenaar.

Op 27 november 2002 deelde de korpsbeheerder verzoekster mee de klachtbehandeling op te schorten omdat tegen verzoeksters echtgenoot - destijds werkzaam bij het regionale politiekorps Zeeland - een strafrechtelijk onderzoek liep. Volgens de korpsbeheerder kon de klacht geheel of gedeeltelijk in relatie worden gebracht met dit strafrechtelijk onderzoek. Verzoekster liet de korpsbeheerder op 30 november 2002 weten van mening te zijn dat artikel 13 van de Klachtenregeling niet van toepassing was op haar klacht. Bij brief van 5 december 2002 antwoordde de korpsbeheerder nog steeds van mening te zijn dat de klacht geheel of gedeeltelijk in relatie kon worden gebracht met een lopend strafrechtelijk onderzoek, waardoor de klachtbehandeling op grond van artikel 13 van de Klachtenregeling werd opgeschort.

Op 2 juni 2003 deelde de korpsbeheerder verzoekster mee dat de klachtbehandeling werd gestart, aangezien het strafrechtelijk onderzoek was afgerond en de hoofdofficier van

justitie op basis van dat strafrechtelijk onderzoek geen aanleiding zag maatregelen te treffen of tot vervolging over te gaan. Op onbekende datum bracht de klachtencommissie advies uit aan de korpsbeheerder over de klacht. Bij brief van 2 juli 2004 deelde de korpsbeheerder zijn oordeel over de klacht mee aan verzoekster.

4. Naar de letter beschouwd, bood artikel 13 van de Klachtenregeling geen ruimte om de behandeling van de klacht op te schorten met een beroep op het strafrechtelijk onderzoek tegen verzoeksters echtgenoot. Nu verzoeksters klacht echter deels betrekking had op het feit dat de politie geen verklaring had opgenomen van haar en haar familieleden in verband met de door mevrouw K. op 28 oktober 2002 tegen verzoeksters echtgenoot gedane aangifte, kan de Nationale ombudsman het billijken dat de korpsbeheerder de behandeling van de klacht heeft opgeschort tot het strafrechtelijk onderzoek naar aanleiding van deze aangifte was afgerond.

In zoverre is de onderzochte gedraging op dit punt behoorlijk.

5. Nadat de korpsbeheerder verzoekster in juni 2003 meedeelde dat de klachtbehandeling werd gestart, duurde het echter nog ruim een jaar voordat de korpsbeheerder zijn oordeel over de klacht gaf. Er zijn geen feiten of omstandigheden aangevoerd die deze ruime overschrijding van de in de Klachtenregeling genoemde termijn van veertien weken kunnen verklaren of rechtvaardigen. Op dit punt is gehandeld in strijd met het vereiste van voortvarendheid.

In zoverre is de onderzochte gedraging op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Zeeland is

niet gegrond ten aanzien van:

het zich niet voorstellen;

de opmerking niet met "hé" te willen worden aangesproken;

de opschorting van de klachtbehandeling.

gegrond ten aanzien van :

het zich onthouden van een oordeel, wegens schending van het vereiste van hoor en wederhoor;

de duur van de klachtbehandeling, wegens schending van het vereiste van voortvarendheid.

Geen oordeel wordt gegeven ten aanzien van de opmerking over de paarden en varkens in de wei en ten aanzien van de opmerking waarmee verzoekster zich bemoeide.

Onderzoek

Op 9 juli 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw Q te D1, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Zeeland. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Zeeland (de burgemeester van Middelburg), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd twee betrokken ambtenaren - de heren P12 en P13 - de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. De betrokken ambtenaren maakten van deze gelegenheid geen gebruik. Tijdens het onderzoek werd van ambtenaar P12 alsnog een verklaring opgenomen. Het bleek niet mogelijk te zijn alsnog een verklaring op te nemen van ambtenaar P13, die niet langer werkzaam is bij het regionale politiekorps Zeeland. Vervolgens werd verzoekster in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. Verzoekster maakte van die gelegenheid gebruik. Tevens werd een verklaring opgenomen van verzoeksters zoon en schoondochter.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. P12 berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen. Verzoekster gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. Verzoekster, haar echtgenoot, hun zoon X en hun schoondochter Y stoorden zich op 28 oktober 2002 aan rookontwikkeling die ontstond toen een buurvrouw, mevrouw K., snoeihout verbrandde in een kacheltje in haar tuin. Toen zij mevrouw K. aanspraken over de rookontwikkeling, is er onenigheid ontstaan. Op een gegeven moment zijn drie politieambtenaren - P5, P12 en P13 - ter plaatse gekomen. Mevrouw K. heeft bij deze politieambtenaren direct aangifte gedaan tegen verzoeksters echtgenoot en zoon wegens huisvredebreuk. Volgens mevrouw K. waren verzoeksters echtgenoot en zoon tegen haar wil haar erf opgekomen. Verzoeksters echtgenoot zou mevrouw K. hierbij hebben vastgepakt en opzij geduwd. Ook zou hij het vuurtje in de kachel hebben uitgemaakt. Volgens mevrouw K. had verzoeksters echtgenoot bij dit alles misbruik gemaakt van zijn positie als politieambtenaar (hij was destijds werkzaam bij het regionale politiekorps

Zeeland). Zo zou verzoeksters echtgenoot onder meer hebben gedreigd proces-verbaal op te maken wegens het verbranden van het snoeihout.

Op 29 oktober 2002 bezochten P12 en P13 mevrouw K. weer in haar woning. Toen verzoekster P12 en P13 zag lopen, sprak zij hen aan. Hierop zijn P12 en P13 binnengekomen en hebben zij met X en Y gesproken.

2. Bij brief van 3 november 2002 diende verzoekster een klacht in bij het regionale politiekorps Zeeland. Deze klacht richtte zich onder meer tegen het feit dat de politie op 28 oktober 2002 wel uitgebreid met mevrouw K. had gesproken, maar geen verklaring had opgenomen van haar en haar familieleden. Verder schreef verzoekster het volgende over het optreden van politieambtenaren P12 en P13 op 29 oktober 2002:

"...Op dinsdag 29 oktober in de morgen is er door mijn zoon naar het bureau van politie te D2 gebeld met het verzoek of bij hem thuis een aangifte kon worden opgenomen. Dit verzoek om thuis een aangifte op te nemen is gedaan, daar hij niet in staat was naar het politiebureau te gaan wegens ziekte. Hij werd telefonisch te woord gestaan door de heer P12. Er werd meegedeeld dat de politie D2 niet van plan was de aangifte bij hem thuis op te nemen, maar dat hij aangifte kon doen op het bureau van politie te D2, gedurende de openingstijden.

Diezelfde dag in de morgen was ik op het adres (...) te D1. Ik zag in de morgen rond 9.30 uur een politieauto de straat in komen rijden. Deze auto stopte voor het pand van de overbuurvrouw. Ik zag dat twee politieambtenaren uit het voertuig stapten en de oprit naar het perceel van de overbuurvrouw opliepen. Ik zag dat het dezelfde politieambtenaren waren die de dag daarvoor in (...) in de straat waren geweest. Gezien het feit dat die morgen gebeld was met het verzoek om een aangifte thuis te komen opnemen en daar geen gevolg aan werd gegeven, bevreedde het mij dat er toch een politievoertuig met twee politieambtenaren nu wel ter plaatse kon komen, kennelijk nog bezig met het gebeuren van de dag daarvoor en voor anderen wel tijd leek te hebben om de zaak niet op het bureau af te handelen maar ter plaatse.

Vervolgens ben ik naar buiten gelopen en ik riep de agenten 'Hé, willen jullie straks ook even komen naar perceel nr. 7 om een aangifte op te nemen, nu jullie hier toch zijn'. Eén van de politiemannen riep terug 'Ik wens niet met 'hé' aangesproken te worden'.

Gezien het feit dat het in (...) (deze regio; N.o.) bijna cultuur te noemen is om mensen om deze wijze te benaderen lijkt mij de reactie van de betrokken politiemann op z'n zachtst gezegd merkwaardig (arrogant) te noemen. Daarbij komt nog dat de oprit waar de beide politiemannen al liepen door een automatisch hekwerk werd gesloten, waardoor het voor mij niet meer mogelijk was de agenten van dichtbij aan te spreken. Wat geïrriteerd door de houding van de politiemann, heb ik hem zeer neerbuigend gevraagd 'Meneer, zou u a.u.b. hier straks ook even langs willen komen'. Ik weet niet meer of daar ook op geantwoord is.

Na ongeveer een halfuur zijn de agenten langsgesproken. Bij het binnenkomen liepen beide agenten rechtstreeks door naar de woonkamer, zonder zich verder voor te stellen. (Over normen en waarden gesproken, dit afgezet tegen de gemaakte opmerking buiten door een van hen).

In de woonkamer zijn ze in gesprek geraakt met mijn zoon en schoondochter, waarna mijn schoondochter werd gehoord als verdachte van 'bedreiging'. In het gesprek is verschillende keren gevraagd om ter plaatse een aangifte op te nemen. Op geen enkele wijze is hierop ingegaan.

Na enige tijd liep ik van de hal, waar ik behang aan het plakken was, naar de woonkamer om een rol behang te halen. In de woonkamer heb ik de agent, die mij later bleek genaamd te zijn P12, nog eens aangesproken over het gebeurde van buiten van die ochtend. De heer P12 zei tegen mij dat ik mijn paarden en varkens in de wei maar op een dergelijke manier moest aanspreken. Ik heb tegen de beide politiemannen gezegd dat de politie blijkbaar met twee maten meet, gezien het feit dat gisteren drie politievoertuigen ter plaatse waren en vanmorgen zij wel naar de overbuurvrouw kwamen, terwijl deze mevrouw wel in staat is om met haar auto elders naartoe te gaan, daar zij kort voordat de politieauto arriveerde was thuisgekomen met de auto. Hierop zei de andere politiemann, die zoals mij later bleek P13 genaamd te zijn, dat hij niet gekomen was om dergelijke uitlatingen aan te horen, anders zou hij vertrekken.

De betrokken agent vroeg nog aan mij wat ik aldaar deed en waar ik mij mee bemoeide. Ik heb geantwoord dat ik aldaar woonde en ben vervolgens teruggesgaan naar de gang om te behangen.

Zij hebben daar nog zeker 1 uur vertoefd. Gedurende die tijd waren zij niet bereid om een aangifte op te nemen. (...) Gezien het vorenstaande wil ik met betrekking tot het optreden van de politie een klacht indienen (...)...."

3. Op 27 november 2002 deelde de korpsbeheerder verzoekster schriftelijk mee de behandeling van haar klacht op te schorten. De reden hiervoor was gelegen in het feit dat tegen verzoeksters echtgenoot een strafrechtelijk onderzoek liep. Volgens de korpschef kon de klacht geheel of gedeeltelijk in relatie worden gebracht met dit strafrechtelijk onderzoek.

4. Aangezien verzoekster het niet eens was met de opschorting van de behandeling van haar klacht, schreef zij op 30 november 2002 het volgende aan de korpschef:

"...U verwijst in verband met de opschorting van de klacht naar artikel 13 van de klachtenregeling politie Zeeland. Artikel 13 bepaalt dat een klachtbehandeling wordt opgeschort (...) indien met betrekking tot de gedraging waarover wordt geklaagd aangifte is gedaan of een klacht bij de hoofdofficier van justitie is ingediend. Echter mijn klacht gaat

niet over een gedraging waarvan aangifte is gedaan en er is ook geen klacht bij de hoofdofficier van justitie ingediend. Mijn klacht heeft betrekking op gedragingen van politiemensen, zonder dat daarover enige aangifte is gedaan of een klacht is ingediend bij de hoofdofficier van justitie. Naar mijn mening spreekt artikel 13 van de klachtenregeling politie Zeeland niet over het feit dat er een gehele of gedeeltelijke relatie moet zijn met een tegen een ander persoon lopend strafrechtelijk onderzoek.

Indien u van mening bent dat het hier een klachtbehandeling betreft waarbij het vermoeden van een strafbaar feit bestaat, dient u naar mijn mening op grond van artikel 5 van de klachtenregeling politie Zeeland, de klachtbehandeling over te dragen aan de hoofdofficier van justitie. Ik ben van mening dat de klachtbehandeling ten onrechte op grond van artikel 13 van de klachtenregeling politie Zeeland is opgeschort. Ik verzoek u de klacht in behandeling te nemen..."

5. In reactie hierop deelde de korpschef verzoekster bij brief van 5 december 2002 mee nog steeds van mening te zijn dat haar klacht geheel of gedeeltelijk in relatie kon worden gebracht met een lopend strafrechtelijk onderzoek waardoor de behandeling van haar klacht werd opgeschort ingevolge artikel 13 van de Klachtenregeling Politie Zeeland.

6. Bij brief van 2 juni 2003 deelde de korpsbeheerder verzoekster mee dat het strafrechtelijk onderzoek naar aanleiding waarvan de klachtbehandeling was opgeschort, was afgerond. De hoofdofficier van justitie zag op basis van het strafrechtelijk onderzoek geen aanleiding maatregelen te nemen of tot vervolging over te gaan. In verband hiermee werd de klachtenprocedure gestart en was de klacht ter behandeling doorgeleid naar een districtschef, aldus de korpsbeheerder.

7. De Commissie voor Politieklachten Politie Zeeland adviseerde de korpsbeheerder op onbekende datum als volgt over de klacht:

"...De klacht is bij politie Zeeland ontvangen op 5 november 2002. Gelet op de samenhang tussen door andere familieleden ingediende klachten, alsmede het feit dat in dezelfde zaak eerst een intern onderzoek heeft plaatsgevonden, is de bemiddeling aangevangen op 5 juli 2003 en heeft de Commissie de klacht in haar vergadering op 18 september 2003 in behandeling genomen.

(...)

2. Vervolgens klaagt klaagster erover dat zij onbehoorlijk is behandeld c.q. aangesproken door twee politieambtenaren. Het is voor de Commissie achteraf niet mogelijk om de feitelijke gang van zaken vast te stellen. De Commissie doet op dit onderdeel geen uitspraak.

(...)

De Commissie adviseert u:

a. (...) klaagster te berichten dat de Commissie met betrekking tot punt 2 geen uitspraak doet...."

8. De korpsbeheerder liet verzoekster bij brief van 2 juli 2004 weten het advies van de klachtencommissie op te volgen.

B. Standpunt verzoekster

Het standpunt van verzoekster staat samengevat weergegeven onder Klacht.

C. Standpunt korpsbeheerder

Bij brief van 20 oktober 2004 deelde de korpsbeheerder in reactie op de klacht mee dat hij geen reden had om af te wijken van zijn eerdere beslissing van 2 juli 2004, waarin hij zich conformeerde aan het advies van de klachtencommissie.

D. verklaring politieambtenaar p12

Betrokken ambtenaar de heer P12, medewerker van het regionale politiekorps Zeeland, verklaarde op 5 januari 2005 telefonisch tegenover een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman, voor zover van belang voor het onderzoek, het volgende:

"...Ik kan mij het volgende herinneren van het voorval waarover verzoekster heeft geklaagd.

Op 28 oktober 2002 was er iets voorgevallen in het kader van een al langer durende burenruzie tussen verzoeksters zoon en schoondochter en hun overbuurvrouw. Mijn collega de heer P13 en ik zijn toen bij die overbuurvrouw geweest. De volgende ochtend, dus op 29 oktober 2002, zijn diezelfde collega en ik weer bij die overbuurvrouw geweest, dit keer om een aangifte op te nemen. Voor zover ik mij kan herinneren was er die ochtend namelijk weer een incident geweest, waarop de overbuurvrouw ons belde en wij besloten bij haar langs te gaan. Mijn collega en ik waren in uniform gekleed en waren in een opvallende surveillanceauto komen aanrijden.

Toen wij naar de voordeur van de overbuurvrouw liepen, stond verzoekster in de tuin van haar zoon. U houdt mij voor dat verzoekster stelt op dat moment 'hé' te hebben geroepen, waarna ik of mijn collega zou hebben geantwoord niet met 'hé' te willen worden aangesproken. Ik kan mij herinneren dat verzoekster zo iets riep als 'kennelijk hebben jullie nu wel tijd'. Het zou goed kunnen dat verzoekster ons ook met 'hé' heeft aangesproken. Ik vind dat niet een normale manier om iemand aan te spreken. Het is in deze contreien ook niet gebruikelijk om iemand zo te benaderen. Ik schat dat wij op dat moment zo'n 25 meter bij verzoekster vandaan waren. Als ze onze aandacht wilde trekken, had ze ook gewoon

'agent' of iets dergelijks kunnen roepen. Als verzoekster ons inderdaad met 'hé' heeft aangesproken, denk ik echter niet dat ik daarop heb gereageerd door te zeggen dat ik daarvan niet gediend was. Ik denk dat ik het zou hebben genegeerd.

Nadat we bij de overbuurvrouw waren geweest, zijn we naar de woning van verzoeksters zoon en schoondochter gegaan. Verzoekster was daar toen op bezoek om te helpen met behangen, ze woonde er niet zelf. Voor zover ik mij kan herinneren hebben we gesproken met de zoon en zijn vrouw over wat er eerder was voorgevallen. Verzoekster was intussen aan het behangen maar mengde zich zo nu en dan wel in het gesprek. Ik schat dat we zo'n 15 à 20 minuten binnen zijn geweest. Het gesprek met de zoon en schoondochter verliep volgens mij in een vrij normale sfeer.

U houdt mij voor dat verzoekster erover klaagt dat mijn collega en ik ons niet aan haar hebben voorgesteld. Normaliter geef ik burgers met wie ik tijdens mijn werk te maken krijg altijd een hand, en dan noem ik ook mijn naam. Ik kan me niet goed voorstellen dat ik dat in dit geval niet zou hebben gedaan. Wat ik in ieder geval zeker weet, is dat verzoekster niet naar mijn naam of legitimatiebewijs heeft gevraagd. Haar zoon en schoondochter trouwens ook niet.

Verder houdt u mij voor dat ik volgens verzoekster tegen haar heb gezegd dat zij haar paarden en varkens in de wei maar met 'hé' moest aanspreken. Ik ontken ten stelligste dat ik zoiets zou hebben gezegd. Het is ook een vreemde opmerking, ik kan me niet voorstellen dat ik zoiets zou zeggen. Ook mijn collega heeft destijds niet zoiets gezegd.

Verder klaagt verzoekster erover dat mijn collega haar heeft gevraagd waarom zij daar was en waar zij zich mee bemoeide. Volgens mij heeft mijn collega dit niet gezegd. Er was ook geen reden om een dergelijke opmerking te maken, want verzoekster had alle recht om bij haar zoon in diens woning op bezoek te zijn.

U vraagt mij nog of verzoekster en ik elkaar vóór 29 oktober 2002 eerder hadden ontmoet. Voor zover ik mij kan herinneren heb ik haar die dag voor het eerst gesproken en wist ik van tevoren niet wie zij was. De dag ervoor, op de 28e, had ik voor het eerst bemoeienis met de burenruzie tussen haar zoon en de overbuurvrouw. Ik hoorde toen dat het de zoon betrof van een man die destijds bij het regionale politiekorps Zeeland werkte. Op de 29e legde ik de link dat als verzoekster de moeder was, zij dus (waarschijnlijk) de echtgenote moest zijn van die - inmiddels voormalige - collega.

Ten slotte vraagt u mij of ik eerder (intern) ben gehoord over deze klacht. Dat is niet het geval. Tot ik in september 2004 een brief van de Nationale ombudsman ontving, was ik er niet van op de hoogte dat verzoekster eerst bij de politie en later bij de Nationale ombudsman een klacht had ingediend. Ik heb dus ook niet eerder mijn kant van het verhaal verteld.."

E. politieambtenaar p13

Het is de Nationale ombudsman niet mogelijk gebleken een verklaring op te nemen van politieambtenaar P13, die niet langer werkzaam is bij het regionale politiekorps Zeeland.

f. Reactie verzoekster

Bij brief van 9 maart 2005 reageerde verzoekster onder meer als volgt op de verklaring van politieambtenaar M.:

"(Het is; N.o.) frappant dat de heer P12 in zijn verklaring veelvuldig het woord 'als' gebruikt. Bijvoorbeeld 'als zij ons inderdaad met 'hé' heeft aangesproken, 'denk' ik niet dat ik daarop heb gereageerd door te zeggen dat ik daarvan niet gediend was'. Vervolgens: 'ik denk' enz. Verder gebruikt de heer P12 over het voorval 'voorstellen' het woord 'normaliter' en 'zich niet kunnen voorstellen dat'. Het komt mij teveel afwijkend voor.

De woorden dat ik mijn paarden en varkens in de wei maar op een dergelijke manier moest aanspreken, zijn wel degelijk door de heer P12 in de aanwezigheid van mijn zoon en dochter in de woonkamer gebezigd. Dit gebeurde op het moment dat ik de heer P12 nog eens aansprak over het gebeuren buiten. Verder merkt de heer P12 op dat voor zover hij zich kan herinneren, hij mij die dag voor het eerst heeft gesproken en hij van tevoren niet wist wie ik was. Weer een opmerking die kant noch wal raakt. De heer P12 was toen en is nog steeds werkzaam bij de politie-eenheid waar mijn echtgenoot in 1995 en 1996 als hoofd van die basiseenheid werkzaam was. Deze politie-eenheid is een erg kleine eenheid van max. 25 personen, waar iedereen iedereen kent. Verder wist P12 zeer zeker dat de zoon waarover hij in zijn verklaring spreekt X was, de zoon van zijn toenmalige chef (...). Dit kan ik met alle stelligheid zeggen omdat X volgens mijn echtgenoot op het bureau herhaaldelijk onderwerp van gesprek was, dit gezien zijn houding ten opzichte van de eenheid waarvan mijn echtgenoot chef was.

Tenslotte vind ik het vreemd dat P12 (...) tegenover de Nationale ombudsman (heeft verklaard; N.o.), nimmer gehoord te zijn over mijn klacht en zelfs niet op de hoogte te zijn van de klacht. Pas na het ontvangen van de brief van de Nationale ombudsman blijkt betrokkene op de hoogte van de klacht. Vreemd dat bij het doen van een klacht over personeel van de politie Zeeland noch de klaagster noch de betrokken ambtenaren gehoord worden. Het is dan ook niet vreemd dat de klachtencommissie op dit punt geen uitspraak kon en wilde doen.

Tenslotte merk ik op dat in de verklaring van de heer P12 slechts in een zin de waarheid staat vermeld en dat is dat mijn man inmiddels een 'voormalige collega' is, door per (...) gebruik te maken van de Torregeling en vervroegd uit te treden. Ik ben dan ook van mening dat de verklaring van de heer P12 bol van onwaarheden staat en dat het afleggen van een dergelijke verklaring een politieman onwaardig is."

g. verklaringen verzoeksters zoon en schoondochter

1. Verzoeksters zoon verklaarde op 10 maart 2005 telefonisch tegenover een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman, voor zover van belang voor het onderzoek, het volgende:

"...In oktober 2002 woonden mijn echtgenote en ik samen met mijn ouders in één woning in D1. Later zijn mijn echtgenote en ik verhuisd. Op 28 oktober 2002 stookte de buurvrouw een vuurtje in haar tuin. Omdat we last hadden van de rook, zeiden we er wat van, maar dat viel niet goed bij de buurvrouw. Ook de overbuurvrouw was betrokken bij dit incident. Waarschijnlijk is toen de politie gebeld, want die kwam ter plaatse. De politie is toen overigens niet met ons komen praten, hoewel we thuis waren.

De volgende ochtend, dus op 29 oktober 2002, heb ik 's ochtends de politie gebeld om te vragen of ze bij ons thuis wilden komen om een aangifte van mij op te nemen. Ik was door ziekte namelijk niet in staat zelf naar het politiebureau te gaan. De desbetreffende politieambtenaar zei echter dat de politie niet bij mij thuis zou komen, ik moest maar een afspraak maken om zelf op het politiebureau aangifte te komen doen.

Even later zagen we dat een politieauto bij de overbuurvrouw stopte, en dat twee politieambtenaren bij die overbuurvrouw naar binnen gingen. Ik nam aan dat het weer over het incident van de dag ervoor ging, en ik vond het vreemd dat de politie wel de overbuurvrouw thuis bezocht terwijl mij kort daarvoor was gezegd dat ze niet bij mij thuis zouden komen.

Mijn moeder was die ochtend in de gang aan het behangen. Toen ze na een tijdje zag dat de twee politieambtenaren uit de woning van de overbuurvrouw kwamen en in hun auto wilden stappen, heeft zij ze aangesproken. Ik liep achter mijn moeder aan naar buiten, dus ik hoorde dat ze zoiets riep als 'hallo meneer' of 'hé meneer'. Volgens mij hoorden de politieambtenaren dit wel, maar ze reageerden er niet op. Mijn moeder heeft toen 'hé' geroepen. Mijn echtgenote was op dat moment binnen dus die heeft niet gehoord wat er buiten is gezegd.

De politieambtenaren, het ging om de heren P12 en P13, kwamen toen alsnog naar ons toe. Ze stelden zich niet voor. Ik kende ze overigens allebei bij naam vanwege de achtergrond van mijn vader. Hij heeft vroeger een leidinggevende functie gehad bij de politie in dit gebied. Ik wist ook dat deze beide politiemannen en mijn vader geen goede verstandhouding hadden. Verder kende ik de heer P13 omdat hij naast zijn werk bij de politie een bijbaan had bij het (...)bedrijf waar ik ook heb gewerkt.

Ik vond dat P12 en P13 zich vanaf het begin meteen heel onbeleefd en arrogant opstelden tegen mij en mijn familie. Het bleek dat ze net een aangifte hadden opgenomen bij de overbuurvrouw, het ging om een aangifte tegen mijn echtgenote omdat zij de

overbuurvrouw zou hebben bedreigd. Ze hebben mij en mijn echtgenote toen gehoord over die aangifte. Ze weigerden onze aangifte van smaad op te nemen. Het hele gesprek, dat ongeveer een uur heeft geduurd, vond in een nogal explosieve sfeer plaats. Ze legden ons steeds dingen in de mond en vooral P12 gedroeg zich als een arrogante kwast. Mijn moeder was intussen in de gang aan het behangen maar kon wel horen wat er werd gezegd. Op een gegeven moment zei ze tegen P12 en P13 of het niet wat normaler kon. Ook vroeg ze waarom ze wel bij de overbuurvrouw waren geweest maar eerder hadden geweigerd naar ons toe te komen. Er werd toen zoiets geantwoord als 'ga maar verder met behangen, je hebt hier niets te zoeken'. Ook zei één van de politieambtenaren over het feit dat mijn moeder hen eerder met 'hé' had aangesproken dat ze haar paarden en varkens in de wei maar zo moest aanspreken.

Wat mij tijdens het gesprek irriteerde, was dat P12 en P13 hun oordeel over bepaalde dingen al klaar hadden terwijl ze onze kant van het verhaal nog niet kenden. Zo had mijn echtgenote haar zoontje kort daarvoor een keer 's avonds een paar minuten buiten gezet om 'af te koelen'. Ze had hier echter een goede reden voor. Haar zoontje heeft namelijk ADHD waardoor hij soms lastig tot bedaren is te krijgen. Kennelijk hadden P12 en P13 van dit voorval gehoord want ze zeiden tegen mijn echtgenote zoiets als 'je zet je kind toch niet buiten'. Dat vond ik heel vervelend.

Verder hebben ze destijds gezegd dat ze de verklaring van mijn echtgenote nog zouden uitwerken. Ze zou dan een exemplaar krijgen ter ondertekening. Dit is nooit gebeurd..."

2. Verzoeksters schoondochter verklaarde op 10 maart 2005 telefonisch tegenover een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman, voor zover van belang voor het onderzoek, het volgende:

"...Zoals mijn echtgenoot u zojuist heeft verteld, was ik die ochtend - op 29 oktober 2002 - in de woonkamer. Ik heb dus niet kunnen horen wat er buiten is gezegd. Verder sluit ik mij aan bij wat mijn echtgenoot u zojuist heeft verteld over wat er binnen is gezegd. De twee politieambtenaren gedroegen zich erg arrogant, vooral in de richting van mijn schoonmoeder. Toen zij hen iets vroeg, kreeg ze als antwoord zoiets te horen als 'wat doe je hier eigenlijk, waar bemoei jij je mee'..."

Achtergrond

1. Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar

Artikel 2

"De ambtenaar legitimeert zich met het legitimatiebewijs dat aan hem is verstrekt:

a. bij optreden in burgerkleding ongevraagd, tenzij bijzondere omstandigheden dit onmogelijk maken, en

b. bij optreden in uniform, op verzoek daartoe."

2. Klachtenregeling politiekorps Zeeland, zoals geldend ten tijde van de gedraging waarover verzoekster klaagt

Artikel 9

"1. De bemiddeling vindt zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van de klacht plaats. In uitzonderlijke gevallen kan de klachtencoördinator deze termijn met twee weken verlengen. (...)

2. De commissie brengt haar advies aan de korpsbeheerder uit binnen acht weken na ontvangst van de (...) schriftelijke klacht. (...)"

Artikel 13

"De klachtbehandeling wordt opgeschort, indien met betrekking tot de gedraging waarover wordt geklaagd aangifte is gedaan of een klacht bij de hoofdofficier van justitie is ingediend, dan wel een procedure bij een rechterlijke instantie aanhangig is, zolang op die aangifte of klacht respectievelijk in die procedure nog niet onherroepelijk is beslist. (...)"

Artikel 19

"De klager en de betrokken ambtena(a)r(en) word(t)(en) in de gelegenheid gesteld een nadere toelichting te geven naar aanleiding van de klacht."

Artikel 20, eerste lid

"De ambtenaar over wie wordt geklaagd, wordt in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze over de klacht te geven."